

*Elämän
tähdien*

Tartuntataudit 2019 Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä

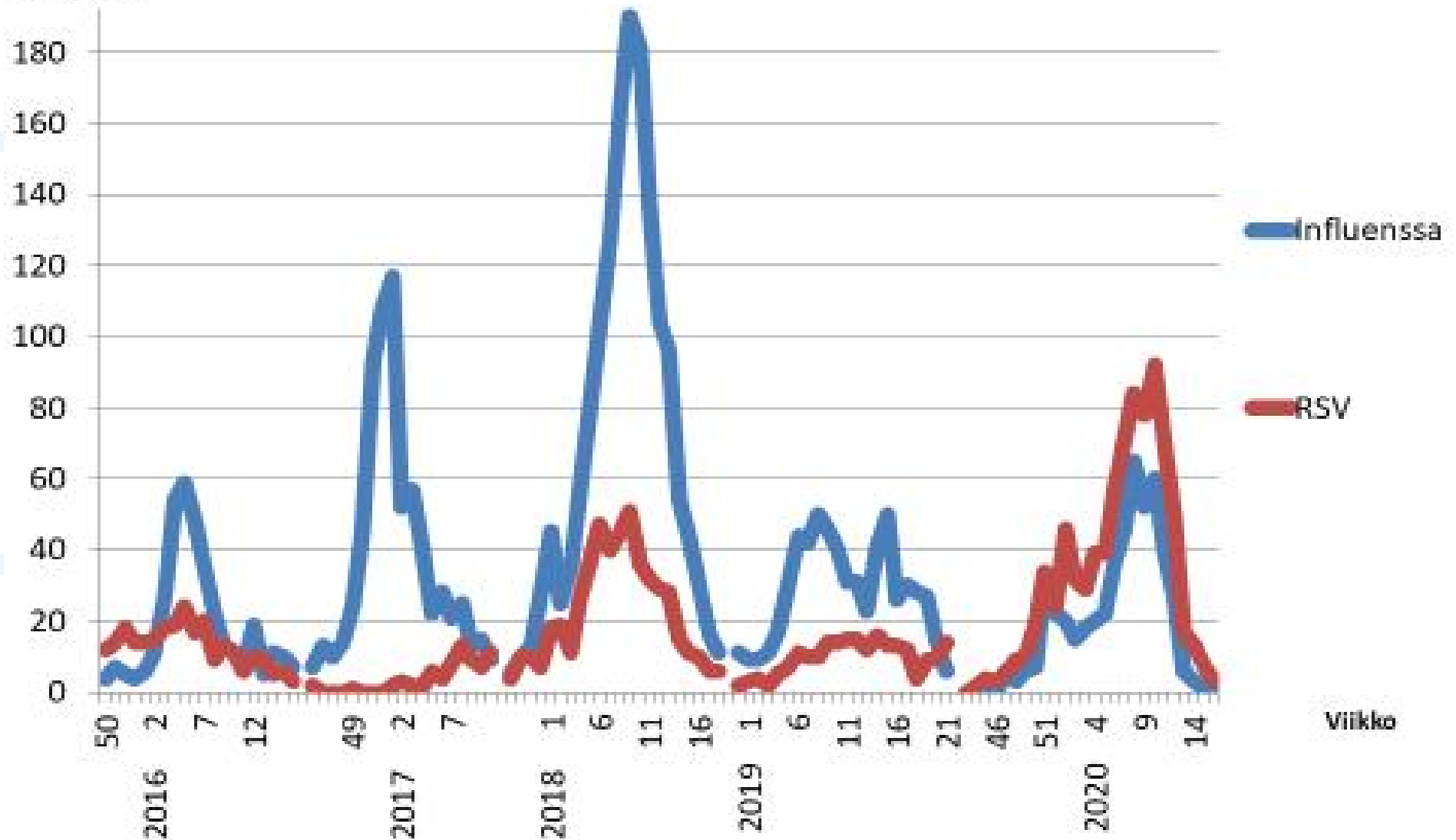
Keskeiset havainnot

- **Influenssakaudet 2018-2019 ja 2019-2020** olivat aiempia kausia huomattavasti vaimeampia, eivätkä ne aiheuttaneet suurta kuormitusta sairaalahoidolle.
- **RSV-epidemia** oli kaudella 2019-2020 mittava, varmistettuja tapauksia oli enemmän kuin samaan aikaan vallinneessa kausi-influenssassa.
- **Uuden koronaviruksen COVID-19** aiheuttaman pandemian ensimmäinen tapaus todettiin Pirkanmaalla maaliskuun 2020 ensimmäisellä viikolla.
- **Hinkuyskää** kiertää väestössä jatkuvasti ja varmentamattomien tapausten määrä on todettuja tapauksia paljon suurempi. Hinkuyskän torjunnassa pyritään suojaamaan erityisesti alle kuuden kuukauden ikäisiä lapsia, joille tauti voi olla hengenvaarallinen.
- **Legionelloosiin** sairastui kuusi aikuista, tartunnat olivat yhtä lukuun ottamatta kotoperäisiä.
- **Punkin puremien välityksellä leviävät infektiot** ovat lisääntyneet. **Borrelioosidiagnoosit** ovat yli kaksinkertaistuneet viimeisten viiden vuoden aikana. Laboratoriovarmistettuja tapauksia oli 46. **Puutiaisaivokuumeeseen** sairastuneita oli viisi. Heistä vain kaksi muisti punkin pureman.
- **Seksitaudeista** tippuri- ja kuppatautien määrät ovat lisääntyneet huolestuttavasti. Tartunnoista yli puolet oli saatu kotimaassa.
- **Invasiivisten *Streptococcus pyogenes*** –infektioiden ilmaantuvuus nousi vuoden 2015 lopulla ja on pysynyt siitä lähtien noin kaksinkertaisella tasolla aiempiin vuosiin verrattuna.
- **Meningokokki**-meningiittiin sairastui yksi ja sepsikseen kaksi aikuista. Tapaukset eivät liittyneet toisiinsa.
- Koiran puremien aiheuttamia ***Capnocytophaga canimorsus***-sepsiksiä oli ennätysellisen paljon: seitsemän.
- **MRSA**-sepsiksiä todettiin vain kolme (ilmaantuvuus 0.56 /100 000/vuosi). MRSA-seulonnoista ja kliinisistä infektionäytteistä löytyneistä kannoista suurin osa oli avotartuntoja. Hoitoon liittyviä tartuntoja oli 15 % vähemmän kuin vuonna 2018.

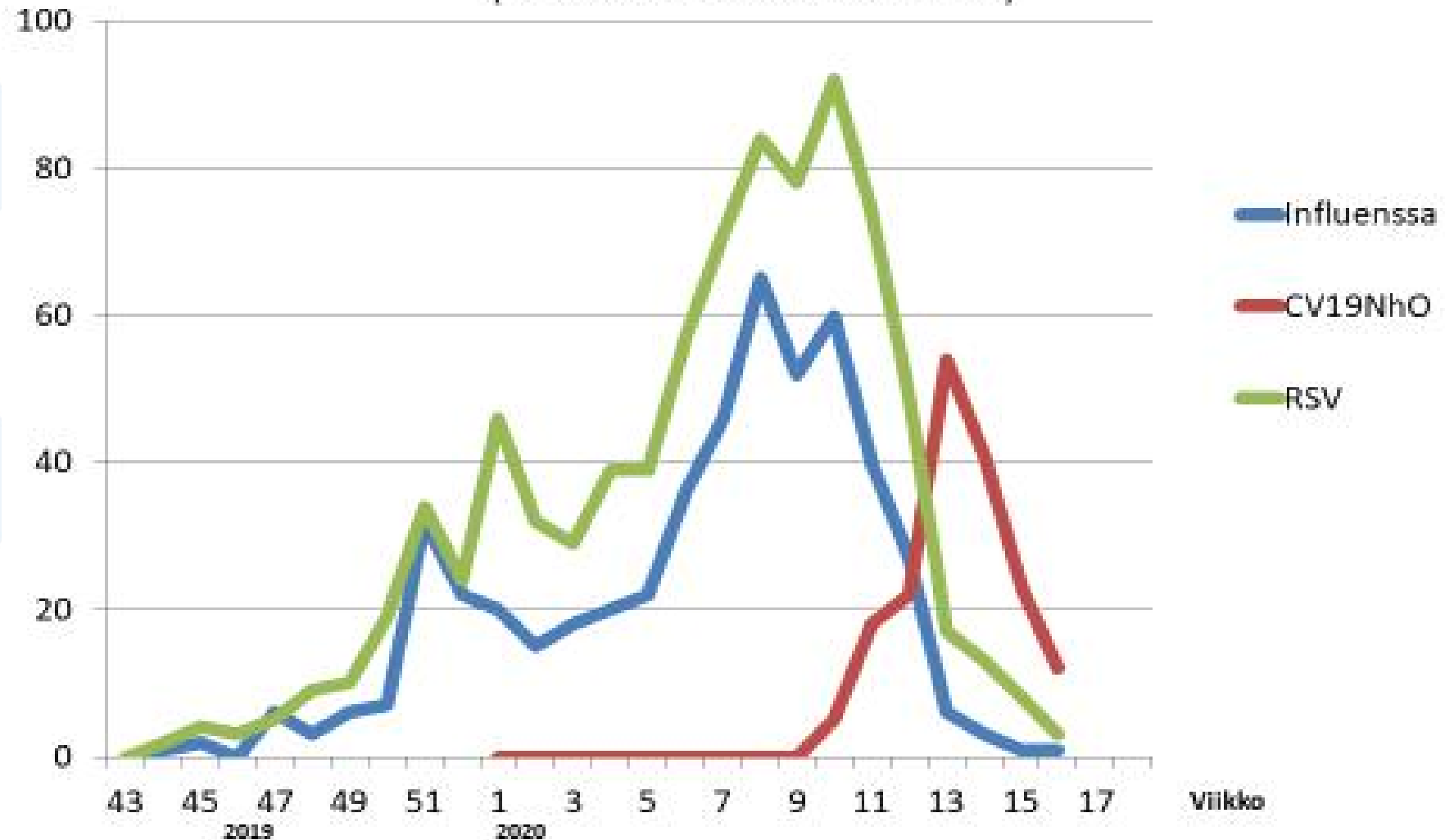
Viikoittaiset influenssa- ja RS-viruslöydökset PSHP:ssa talvina 2015-2020

Potilaiden lukumäärä

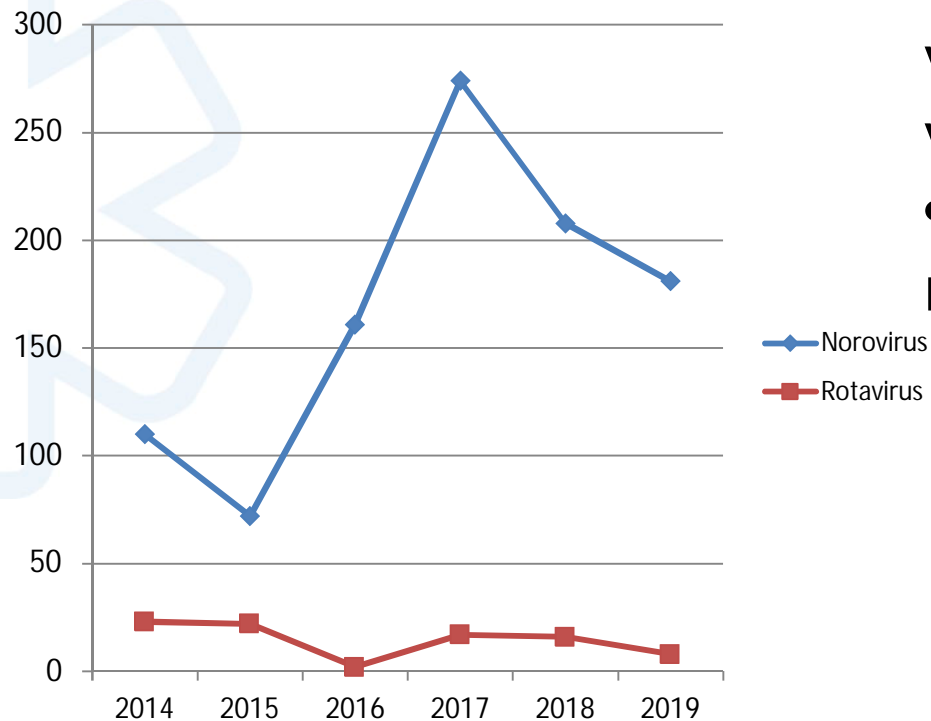

Viikoittaiset influenssa, RSV & CV19NhO löydökset Pirkanmaalla (tilanne 19.04.2020 mennessä)

Potilaiden lukumäärä

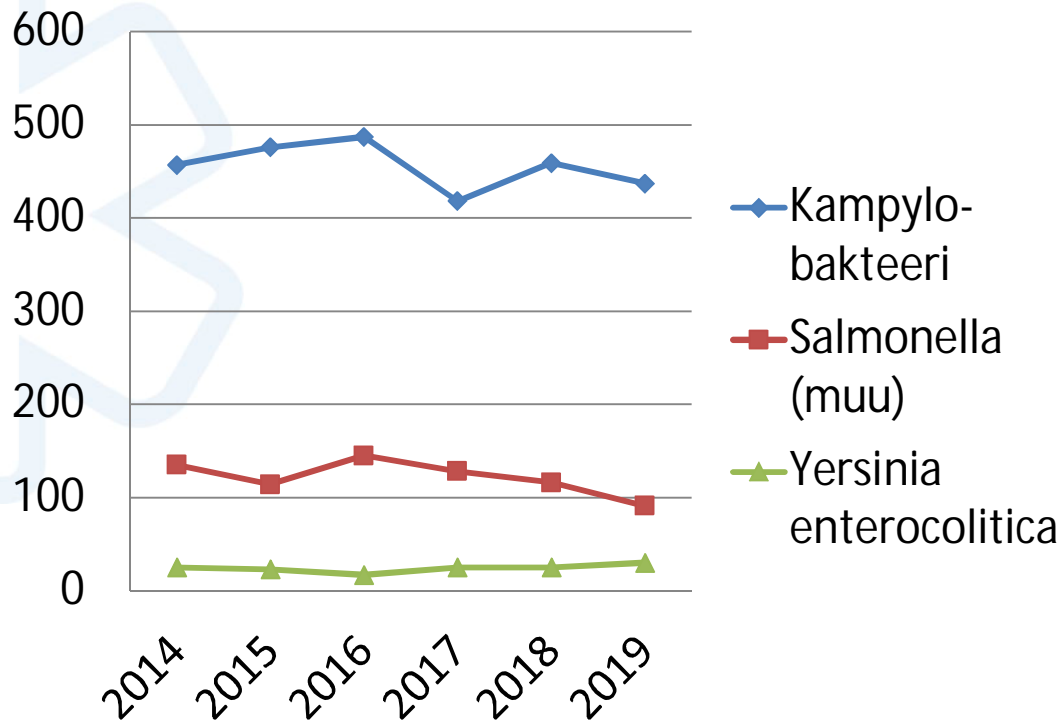

Noro- ja rotaviruslöydökset PSHP 2014-2019

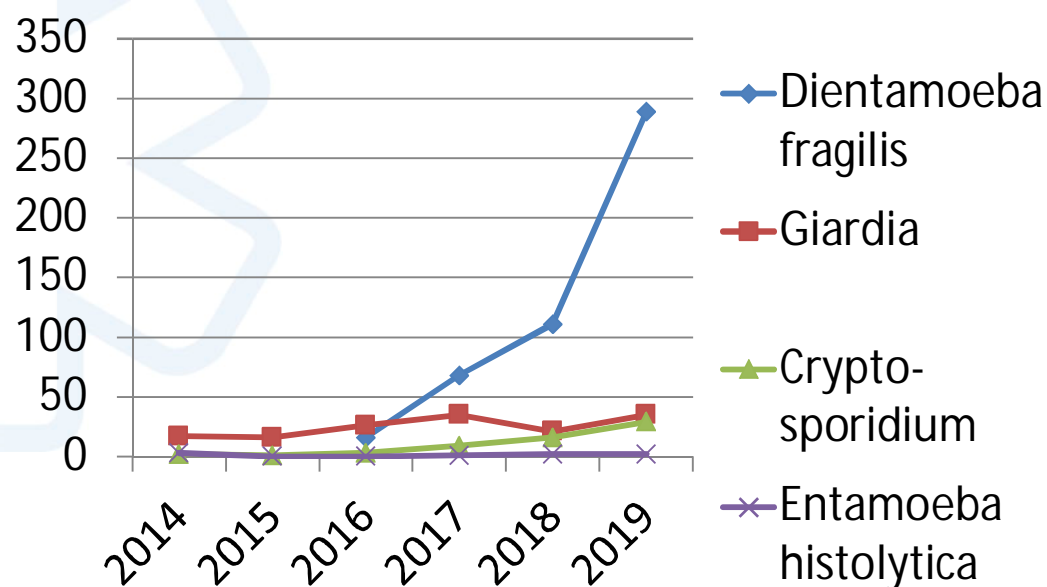
- Noroviruksen uudet virusvariantit aiheuttavat vuosittain laajoja epidemioita.
- Rotavirusrokote on vähentänyt merkittävästi rotaripulitapauksia.

Kampylo-, salmonella- ja yersinia- löydökset PSHP 2014-2019

- Kotoperäiset kampylobakteerilöydökset ovat vuosikymmenien aikana lisääntyneet, syytä ei tiedetä.
- Salmonellaenteriitit liittyvät yleensä matkailuun.
- Yersinia enterocolitica on harvinainen enteriitin aiheuttaja.

Parasiittilöydökset PSHP 2014-2019

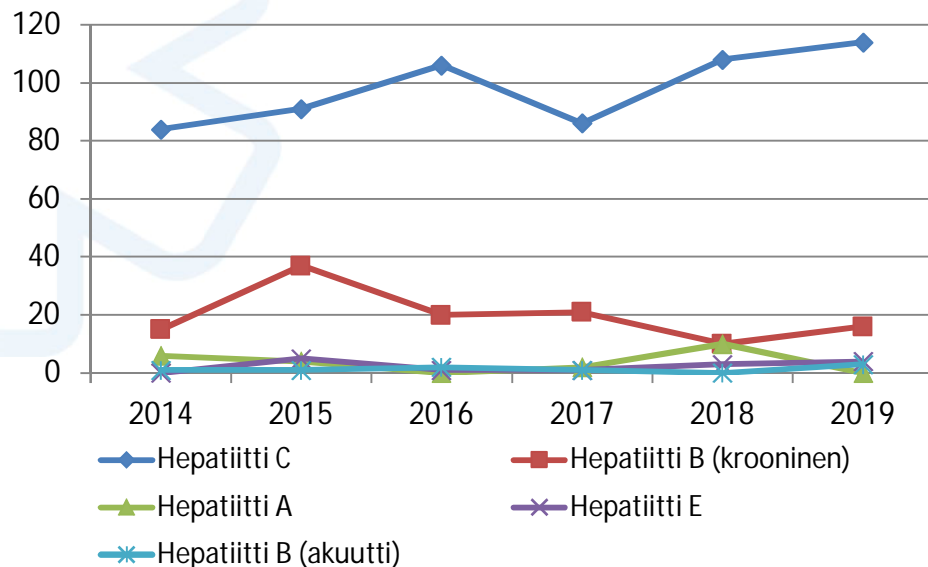

- Giardiaasi ja amebiaasi liittyvät matkailuun tai maahanmuuttoon.
- Kryptosporidioosi on yleistynyt lypsykarjoissa, emolehmäkarjoissa ja vasikkakasvattomoissa eri puolilla maata. Kryptosporidi voi tarttua ihmiseen eläimestä, elintarvikkeista tai juomavedestä. Huolellinen käsihygienia eläinten hoidossa on erittäin tärkeää.
- Dientamoeba fragilista (siimaeläin) löytyy paljon, mutta sen kliininen merkitys ei ole selvä. Vain oireiset henkilöt hoidetaan.

Hepatiitit PSHP 2014-2019

Muista:

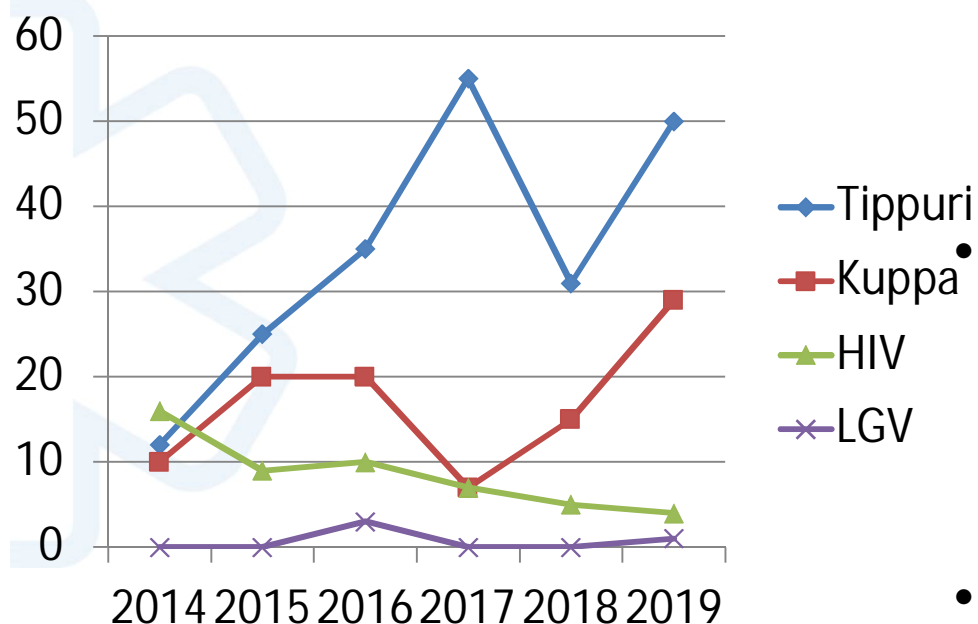
- ✓ A- ja B-hepatiittirokotukset riskiryhmään kuuluville
- ✓ A-hepatiittirokotus kyläilymatkailijoille
- ✓ Tarkista B- ja C-hepatiittilöydöksen yhteydessä HIVAg/Ab

- A-hepatiitti on harvinainen ja tartunta on yleensä saatu ulkomaanmatkan aikana.
 - Kotoperäisiä tartuntoja mm. pakastemarjojen ja miesten välisen seksin välityksellä.
- Akuutti B-hepatiittiä löytyy korkeintaan muutama tapaus vuodessa, tavallisesti kyse on seksiteitse tapahtuneesta tartunnasta.
- Krooninen B-hepatiitti löytyy tavallisimmin maahantulotarkastuksen yhteydessä ulkomaalaistaustaiselta henkilöltä.
- C-hepatiitti on yleisin hepatiitti, se liittyy nuorten aikuisten ruiskuhuumeiden käyttöön.
- E-hepatiitti on yleisvaarallinen tartuntatauti. Tartunnan voi saada fekaali-oraalitartuntana ulkomaanmatkan yhteydessä. Endeemisellä alueella tartuntoja tulee myös verensiirron välityksellä / perinataalisesti. Tartuntatapa riippuu genotyypistä.
 - Vaarallinen raskauden 2.-3. kolmanneksen aikana.

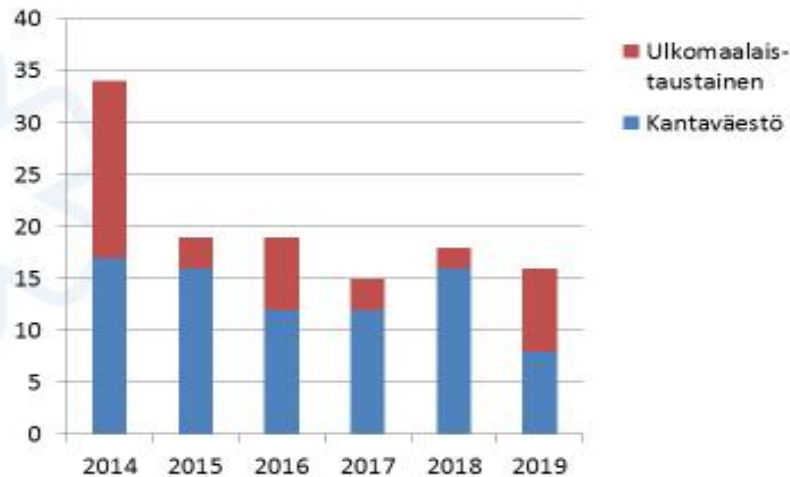
Seksitaudit PSHP 2014-2019

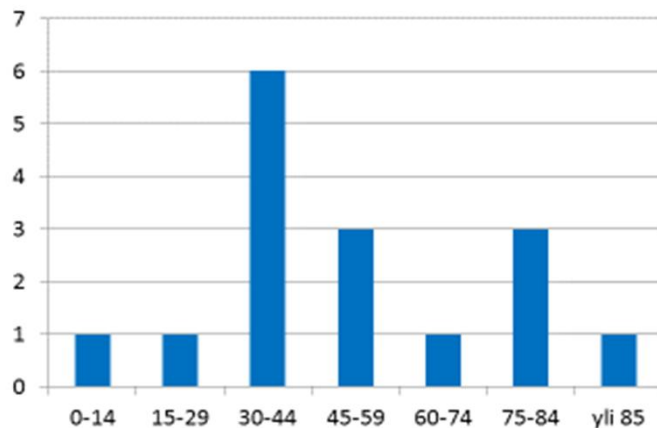
- Klamydia on yleisin seksitauti, yli tuhat tapausta vuosittain.
- Tippuri- ja kuppatapaukset ovat lisääntyneet viime vuosina huomattavasti.
- Vuoden 2019 tippuritartunnoista:
 - Lähes 2/3 tamperelaisilla.
 - Lähes puolet saanut tartunnan kotimaassa.
 - Kolmasosa tapauksista liittyi miesten väliseen seksiin.
- Vuoden 2019 kuppatapauksista:
 - Lähes puolet kantaväestöön kuuluvia
 - Kolmasosa saanut tartunnan kotimaassa.
 - Kolmasosalla serologinen arpi.
- Uusia HIV-tapauksia todetaan noin kymmenkunta vuosittain.
- Lymfogranuloma venereum aiheuttaa proktiitin ja proktokoliitin. Tartunta miesten välisessä seksissä.

Tuberkuloosi PSHP 2014-2019

TB ikäryhmittäin 2019 (n=16)

- Vuonna 2019 hoidettiin 16 tuberkuloositapausta
- Sairastuneista 14 oli aikuisia
 - 5 keuhkotuberkuloosia: kaksi suuren tartuntariskin tapausta.
 - 4 disseminoitua tuberkuloositapausta, yhdellä keskushermostotuberkuloosi
 - 3 miliaarituberkuloosia
 - 2 ekstrapulmonaalista tuberkuloosia
- 1 HIV-coinfektio
- Lääkkeille vastustuskykyiset tuberkuloositapaukset
 - 2 MDR-tuberkuloosia
 - 1 INH-resistentti tuberkuloosi

Invasiiviset bakteeri-infektiot PSHP 2019

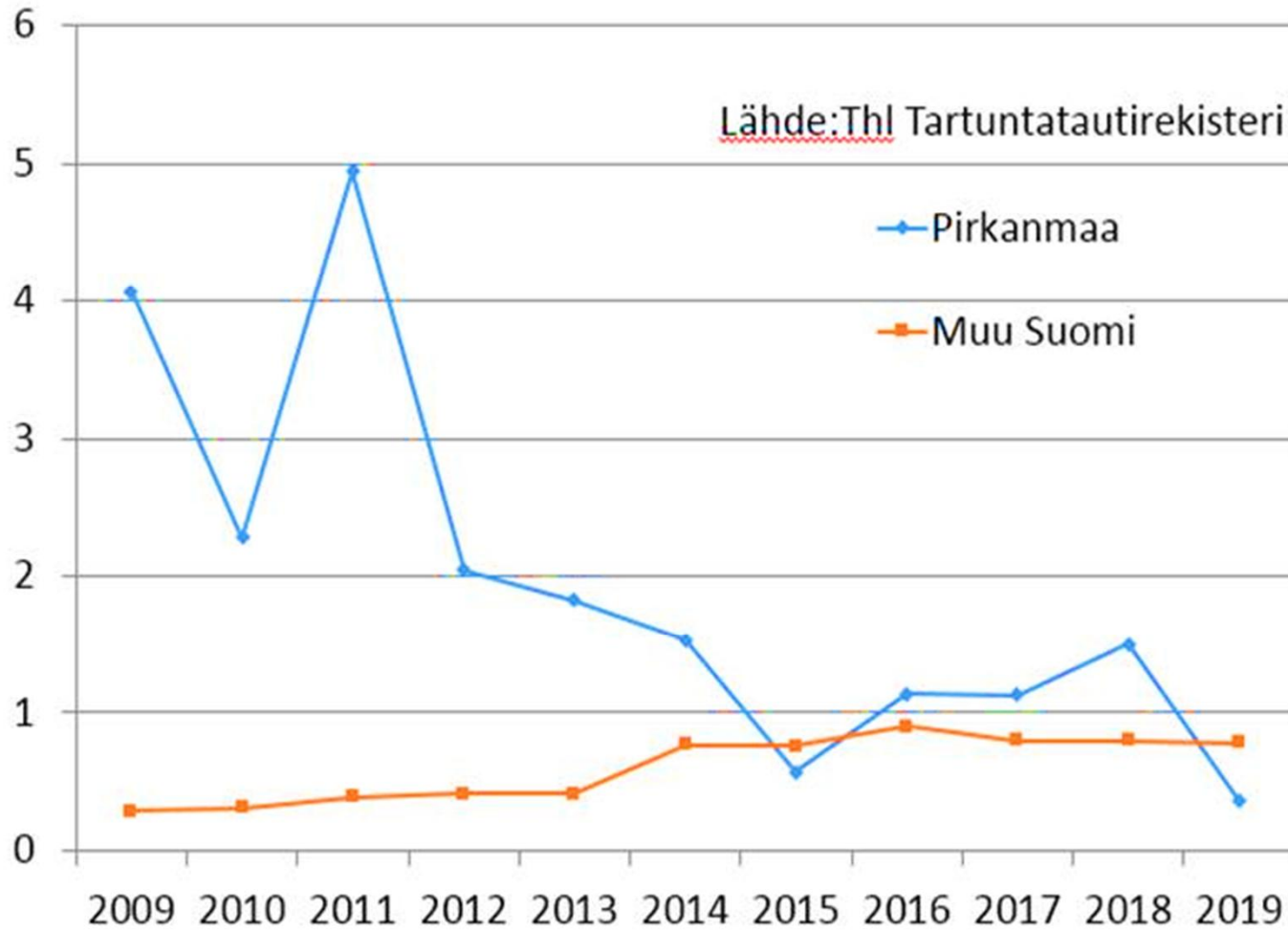
Bakteeri	Veriviljelylöydös (N)
<i>E.coli</i> ESBL-kanta	565 36 (6.4 %)
<i>Klebsiella pneumoniae</i> ESBL-kanta	71 5 (7%)
<i>S.aureus</i> MRSA	210 3 (1.4 %)
Str A	35
Str C ja G	100
Pneumokokki	57

- *E.coli* on yleisin, tavallisimmin kyse on urosepsiksestä. ESBL-kantojen osuus on pysynyt samalla tasolla.
- Klebsiella pneumoniae-sepsisten ESBL-kantojen osuus on lisääntynyt verrattuna edellisiin vuosiin.
- *S.aureus*-sepsikset ovat usein hoitoon liittyviä (erityisesti sentraalinen kanyyli).
- Invasiivisia A-ryhmän streptokokki-infektioita on edelleen paljon.
- Invasiiviset C- ja G-ryhmän streptokokki-infektiot ja pneumokokki-infektiot ovat lisääntyneet.

Meningiitit 2019

Yksi pneumokokki- ja yksi meningokokkimeningiitti.

MRSA-verenmyrkytykset / 100 000 asukasta

MRSA-löydösten lkm (seulonta- ja infektionäytteistä) ja arvio tartuntatyypistä vuosina 2005-2019

